

के तपाईंको घर पानीले रसाएको छ ?
अब चिन्ता नगर्नुहोस !
चिन्ताको समाधान Waterproofing ले गर्ने छ । १००% ग्यारेन्टीका साथ समस्याको समाधान ।
सम्पर्क: प्रगति ट्रेड कर्न्सन
रानीपोवा, पोखरा-११ (रविजता पार्टी क्लबको नजिक)
०६१-५७८०८८, ८८५६०२३३३, ८८६६९८७७७

पोखरापत्र

राष्ट्रिय दैनिक

Pokharapatra National Daily

रु. १.५ मा
कलर मिजिटिड कार्ड साथै
तुरुन्त क्यालेण्डर पुस्तक,
स्मारिका आदि छपाई गर्नु परेमा
सम्पर्क:
०६१-५७०६५१, ८८५६०७५७७५

वर्ष २५ अङ्क १४६ श्रेणी क्षेत्रीय 'क' २०८१ जेठ २६ गते शनिबार 8 June 2024 पृष्ठ ४ मूल्य रु. ५।-

पदयात्रामा जाने टोलीलाई राष्ट्रिय भण्डा हस्तान्तरण

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २५ जेठ

पोखरालाई पर्यटकीय राजधानी घोषणा गरेसँगै पर्यटनलाई थप चलायमान बनाउन 'थोराड पास'को पदयात्रामा निस्केको ११ जना सम्मिलित टोलीलाई शुक्रबार यहाँ नेपालको राष्ट्रिय भण्डासहित पर्यटन बोर्ड र नेपाल पर्वतारोहण सङ्घको भण्डा हस्तान्तरण गरिएको छ। नेपाल पर्वतारोहण सङ्घ गण्डकीको संयोजन र नेपाल

पर्यटन बोर्डको सहयोगमा ६ हजार एक सय ४४ मिटर उचाइको थोराड पास जाने आठदिने पदयात्रामा निस्केको टोलीलाई प्रदेशको उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालयका सचिव कुमानसिंह गुरुङले एक कार्यक्रमबीच राष्ट्रिय भण्डा हस्तान्तरण गर्नुभयो। सो अवसरमा उहाँले प्राकृतिक रूपमा धनी गण्डकी प्रदेशको आर्थिक समृद्धि गर्न पर्यटन क्षेत्र महत्वपूर्ण भएकाले यसको विकास

गर्न मन्त्रालयले योजना अगाडि बढाउने बताउनुभयो। विदेशी पर्यटकलाई पदयात्रामा लैजान सके उनीहरूको बसाइ लम्बाउन सकिने उल्लेख गर्नुभयो। नेपाल पर्यटन बोर्ड गण्डकी प्रदेश कार्यालय पोखराका प्रमुख नवीन पोखरेलले पर्यटन क्षेत्रको विकास गर्न पर्यटकलाई हिमाली क्षेत्रतर्फ आकर्षित गराउन आवश्यक भएको औल्याउँदै पर्यटनको विकाससँगै नेपाली युवालाई यसै क्षेत्रमा संलग्न

गराउन सकिने बताउनुभयो। पोखरा पर्यटन परिषद्का उपाध्यक्ष तारानाथ पहारीले जति बढी विदेशी पर्यटकलाई हिमाली क्षेत्रको पदयात्रामा लैजान सक्थे, त्यति नै पर्यटन क्षेत्रको विकास र समृद्धि हुने बताउनुभयो। नेपाल पर्वतारोहण सङ्घ गण्डकीका निवर्तमान अध्यक्ष एवं पदयात्राका संयोजक शेषकान्त शर्माले २४ देखि ४५ वर्ष उमेर समूहका व्यक्ति थोराड पास जान लागेको जानकारी दिनुभयो।

मुख्यमन्त्री पाण्डेले जेठ २८ गते विश्वासको मत लिने

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २५ जेठ

गण्डकी प्रदेशका मुख्यमन्त्री सुरेन्द्रराज पाण्डेले यही जेठ २८ गते विश्वासको मत लिनुहुने भएको छ। मुख्यमन्त्री पाण्डेले जेठ २८ गते दिउँसो ३.०० बजे प्रदेशसभाको बैठकमा विश्वासको मत लिने प्रयोजनका लागि शुक्रबार

गण्डकी प्रदेशसभा सचिवालयमा सूचना दर्ता गराउनुभएको प्रदेशसभा सचिव हरिराज पोखरेलले जानकारी दिनुभयो। विश्वासको मत लिने सम्बन्धमा प्रदेशसभा सचिवालयले सूचना जारी गरिसकेको छ। नेपालको संविधानको धारा १६८ को उपधारा ३ बमोजिम पाण्डे यही जेठ १६ गते मुख्यमन्त्री पदमा नियुक्त हुनुभएको थियो।

सञ्चारिकाको तनाव व्यवस्थापनमा सञ्चारको भूमिका विषयक कार्यक्रम

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २५ जेठ

सञ्चारिका समुह नेपाल गण्डकी प्रदेशको आयोजनामा आदिवासी जनजाति महिलाहरूको लागि तनाव व्यवस्थापनमा सञ्चारको भूमिका विषयक कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ।

महिलाहरूलाई तनाव नलिन र तनावलाई कसरी सजिलै व्यवस्थापन गर्न सकिन्छ भन्ने विषयमा जानकारी गराउन कार्यक्रमको आयोजना गरिएको हो। पोखरा महानगरपालिका सामाजिक विकास महाशाखाको सहयोगमा भएको कार्यक्रमको उद्घाटन गर्दै प्रमुख अतिथि ब्रह्माकुमारी ईश्वरी विशवविद्यालय पाटीका प्रमुख ब्रह्माकुमारी अमृत दिदीले

तनाव व्यवस्थापनमा ध्यान योग आवश्यक रहेको बताउनुभयो। उहाँले सञ्चारमाध्यमबाट सही सूचना सम्प्रेषण हुनुपर्नेमा जोड दिनुभयो। कार्यक्रममा सहजीकरण गर्दै प्रेस काउन्सिलका सदस्य दुर्गा भण्डारीले सञ्चारमाध्यमबाट प्रशरण हुने सूचना तथ्यपरक हुनुपर्ने बताउँदै समाचार लेखिसकेपछि क्रसचेकिङ गर्न आवश्यक रहेको बताउनुभयो।

सञ्चारिका समुह गण्डकीका पूर्व अध्यक्ष सुष्मा पोडेलले तनाव व्यवस्थापन हरेक व्यक्तिको लागि आवश्यक विषय भएको बताउनुभयो। उहाँले दैनिक जीवनमा ध्यान योग गर्दै तनावलाई सरल रूपमा लिनुपर्नेमा जोड दिनुभयो। कार्यक्रममा नेपाल पत्रकार महासंघ कास्कीका अध्यक्ष विमला भण्डारी, राष्ट्रिय मानव बाँकी अन्तिम पृष्ठमा ▶▶

पार्टीका काममा महिलाको सहभागिता बढाउन जरुरी: अध्यक्ष ओली

रासस
चितवन, २५ जेठ

नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)का अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले पार्टीको काममा महिलाको सहभागिता बढाउनुपर्नेमा जोड दिनुभएको छ। एमाले चितवनको नवनिर्वाचित समितिको सपथग्रहण समारोहका अवसरमा आज उहाँले पार्टी कामलाई पनि महिलाहरूको बीचमा लैजान निर्देशन दिनुभयो। उहाँले भन्नुभयो, "महिलाहरूले जिम्मेवारी लिएको ठाउँमा पुरुषको तुलनामा भ्रष्टाचार कम भएको पाइएको छ।" फरक प्रसंगमा उहाँले भगवान रामको जन्मभूमि माडीको अयोध्यापुरी

नै भएको दाबी गर्नुभयो। उहाँले भन्नुभयो "पौराणिक मान्यता र शास्त्रहरूमा राम माडीमा नै जन्मिएको स्पष्ट छ। धेरै सूचकले यही कुरा देखाउँछ।" माडीमा राम मन्दिर बन्ने बताउँदै उहाँले धार्मिक पर्यटक भित्र्याएर माडीलाई मडी बढाउन सकिने उहाँले बताउनुभयो। माडी जाने निकुञ्जको बाटो कालोपत्रे हुनुपर्ने भन्दै उहाँले जङ्गलमा पनि कालोपत्रे गर्न मिल्ने बताउनुभयो। एमालेले मिसन-२०८४ भन्दै आएको चर्चा गर्दै अध्यक्ष ओलीले चितवनका सात वटै पालिका र सबै वडा जित्ने गरी काम गर्न कार्यकर्तालाई निर्देशन दिनुभयो। उहाँले भन्नुभयो "चितवन बनाउने हो भने एमालेलाई जिताउनु

पर्छ। वडादेखि पालिका सबै एमालेले जित्नुपर्छ।" पार्टीलाई एकताबद्ध, एकजुट र सक्रिय बनाउन निर्देशन दिँदै उहाँले भन्नुभयो "आन्तरिक सङ्घर्ष होइन, आन्तरिक छलफलबाट पार्टीलाई एकजुट बनाएर अधि बढ्नुपर्छ।" कार्यक्रममा एमाले स्थायी कमिटी सदस्य काशिनाथ अधिकारी, गुरु बराल, चितवन जिल्ला इञ्चार्ज पार्वत गुरुङ, नवनिर्वाचित अध्यक्ष कमल पाठक, निवर्तमान अध्यक्ष रामप्रसाद न्यौपाने लगायतले धारणा राख्नुभएको थियो। एमाले चितवनको जिल्ला अधिवेशन यही जेठ १६ गते सम्पन्न भएको थियो। नवनिर्वाचित समितिले आजै सपथग्रहण गरेको छ।

फेवातालमा डुंगा दौड प्रतियोगिता हुने

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २५ जेठ

फेवाडुंगाव्यवसायीसंगठनको आयोजनामा फेवातालमा डुंगा दौड प्रतियोगिता हुने भएको छ।

संगठनले शुक्रबार पत्रकार सम्मेलन गरी संस्थाको ३० औं स्थापना दिवसका अवसरमा प्रतियोगिता एवं एक दिने मेला उत्सव आयोजना गर्ने जानकारी दिएको हो। पोखराको पर्यटन प्रवर्द्धन गर्नका लागि जेठ ३१ गते मेला र प्रतियोगिता गर्न लागिएको संगठनका अध्यक्ष बाँकी अन्तिम पृष्ठमा ▶▶

रूपातालको किनारमा पक्की सडक निर्माण

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २५ जेठ

कास्कीका पोखरा महानगरपालिका र रुपा गाउँपालिकाको बीचमा अवस्थित रुपातालको किनारमा पक्की कालोपत्र सडक निर्माण भएको छ।

रूपाताल एकीकृत संरक्षण परियोजनाले रुपा गाउँपालिकाअन्तर्गत खोलाको छेउबाट तालबैसीसम्म तालको क्षेत्र किनारमा साढे सात किलोमिटर अस्पल्ट प्रविधिबाट पक्की सडक निर्माण गरिरहेको हो। परियोजनाको रु २३ करोड १० लाख लागतमा काम भइरहेको छ। सडक सम्पन्न भएपछि स्थानीयलाई दैनिक यात्रा गाँ सहजता हुनुका साथै तालको महत्व बढ्ने र पर्यटक आगमन वृद्धि हुने अपेक्षा गरिएको छ। पोखराका फेवा र बेगनास तालपछि तेस्रो ठूलो तालका रूपमा रहेको रुपातालमा पहुँच सडकको अभावमा पर्यटकीय गतिविधि कम भएपछि सुविधा सम्पन्न पक्की सडक निर्माण थालिएको रुपाताल पुनःस्थापना तथा मत्स्य सहकारी संस्थाका अध्यक्ष शिवप्रसाद अधिकारीले बताउनुभयो। निर्माण सम्पन्न भएपछि तालको महत्व अझ बढ्नुका साथै यहाँको पर्यटन प्रवर्द्धन हुने र स्थानीयको

आर्थिकस्तर वृद्धि हुने उहाँको भनाइ छ। उहाँले पक्की सडकले तालको मुहारका साथै स्थानीयको दैनिकी फेर्ने बताउँदै खुसी व्यक्त गर्नुभयो। "विसं २०५९ मा हामी आफैले ट्याक खोलेको बाटो बनाउन सुरु गरेका हौं। अहिले पूरै तालको एक छेउबाट अर्को छेउसम्म पुग्ने गरी पक्की सडक बना असाध्यै खुसी भएका छौं। पर्यटकीय गतिविधिसँगै स्थानीयलाई समेत बाटोले फाइदा हुनेछ", अध्यक्ष अधिकारीले भन्नुभयो। अधिकारीका अनुसार सडक निर्माणले रुपातालमा माछा खरिद तथा बिक्रीका लागि सजिलो हुनुका साथै रुपा गाउँपालिकाका भङ्गरा, जमनकुना, तालबैसीलगायत क्षेत्रका स्थानीय सडकबाट प्रत्यक्ष लाभान्वित हुनेछन्। बेगनासताल हुँदै सुन्दरीडाँडा, तालबैसी हुँदै

लमजुङको भोर्लेटार जाने हालको सडक साँघुरो र जीर्ण भएको अवस्थामा रुपातालको किनार हुँदै बनेको यस सडक विकल्पका रूपमा प्रयोगमा आइसकेको अधिकारीले बताउनुभयो। रुपाताल एकीकृत संरक्षण परियोजनाका इन्जिनियर नरजङ्गा गुरुङले सडक निर्माणको हालसम्म ८० प्रतिशत काम सकिएको जानकारी दिनुभयो। उहाँका अनुसार चालु आर्थिक वर्षभित्रमा पूरा काम हुनेछ। सडक निर्माणका लागि विसं २०७८ असार २३ गते डुकुचु कन्ट्रक्सन प्रा. लि. काठमाडौंसँग ठेक्का सम्झौता गरिएको थियो। सडक नालाबाहेक साढे पाँच मिटर फराकिलो हुनेछ। सम्झौता मितिले ३० महिनाभित्रमा काम सम्पन्न गरिसक्नुपर्ने भए पनि बजेट अभावमा ढिलाइ भएको निर्माण

सुपथ मूल्यमा आकर्षक छपाई

पुस्तक, स्मारिका, ब्रोसर, क्यालेण्डर, निमन्त्रणा कार्ड, बिल, रसिद, पोष्टर, पम्प्लेट, मिजिटिङ्ग कार्ड आदि छपाईसम्बन्धी कामका लागि हामीलाई सम्पर्कनुहोस्।

हिमालय अफसेट प्रेस

नयाँबजार, पोखरा
फोन नं. : ०६१-५७०६५१

जिल्ला बन् क्षेत्र समन्वय समिति कास्कीको बैठक

आँधीखोला उत्खननमा वालिडलाई प्रशासनको रोक

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २५ जेठ

कास्की जिल्ला बन् क्षेत्र समन्वय समितिको बैठक शुक्रबार पोखरामा सम्पन्न भएको छ। बैठकलाई सम्बोधन गर्दै जिल्ला समन्वय समिति कास्कीका प्रमुख तथा बन् क्षेत्र समन्वय समितिका प्रमुख लिलाधर पौडेलले बन् क्षेत्रको संरक्षणमा सरकारी निकायहरू अति गम्भीर र प्रभावकारी ढंगले लाग्नु पर्ने आग्रह गर्दै पछिल्लो समय बन् बिनासको महत्वपूर्ण कारक तत्व डहेलो नियन्त्रण गर्न प्रभावकारी जनचेतना सहितका कार्यक्रम बनाउन आग्रह गर्नुभयो। मानव जीवन सहित सम्पूर्ण जिबजन्तुको अस्तित्व नै समाप्त हुने गरि बन् बिनास बढ्दै जानु अत्यन्त चिन्ताको बिषय भएको भन्दै प्रमुख पौडेलले संरक्षणका निम्ति तत्कालीन अल्पकालिन र दीर्घकालीन कार्ययोजना आवश्यक भएको हुँदा त्यसतर्फ ध्यान दिन सरोकारवाला कार्यालयका कर्मचारीहरूलाई आग्रह गर्नुभयो। पौडेलले छलफलका क्रममा देखिएका समस्या, चुनौती,

कानुनी र नितिगत समस्या हल गर्न सरकारको ध्यानकर्षण गराउने उल्लेख गर्दै धनिभुत ढंगले समन्वय गर्ने उल्लेख गर्नुभयो। पौडेलले नितिगत भ्रष्ट राजनितिक तहबाट हल गर्नुपर्ने उल्लेख गर्नुभयो। कार्यक्रममा जि. स. स. कास्कीका उप-प्रमुख सरिता माल, कास्कीका जिल्ला समन्वय अधिकारी नवराज बराल, कास्कीका डिभिजनल बन् अधिकृत कोमलराज काफ्ले, एकाप पोखरा कार्यालयका प्रमुख डाक्टर रविन कडरिया, सामुदायिक बन् उपभोक्ता महासंघ नेपाल गण्डकीका अध्यक्ष कालिदास सुवेदी सहितका विभिन्न सरोकारवाला ब्यक्तिहरूले बन् क्षेत्रमा देखिएका समस्या, चुनौती र निराकरणका सम्बन्धमा आफ्नो धारणा ब्यक्त गर्नुभएको थियो।

गर्नुभयो। पौडेलले सबै क्षेत्रमा कार्यरत ब्यक्तित्वहरू इमान्दार तवरले लागेमा मात्रै समृद्धिको अभियान सार्थक रूपले अगाडि बढ्ने बताउनुभयो। सो अबसरमा जिल्ला समन्वय समिति कास्कीका सदस्यद्वय सितादेवी बि क र लक्ष्मी दमै, कृषि ज्ञान केन्द्र कास्कीका प्रमुख किरण सिम्देल, जिल्ला शिक्षा समन्वय समिती कास्कीका कार्यालय प्रमुख लोकनाथ आचार्य, पोखरा महानगर पालिका शिक्षा महाशाखा प्रमुख हेम प्रसाद आचार्य, गैर सरकारी संस्था महासंघ कास्कीका अध्यक्ष बुद्धि बहादुर थापा, गण्डकी प्रदेशका बाल कल्याण अधिकारी ब्री वाग्ले सहितले आफ्नो धारणा ब्यक्त गर्नुभएको थियो। कार्यक्रममा बाल कल्याण संस्थाका कार्यकारी निर्देशक बिजय कुमार प्रधानले संस्थाको परिचय सहित, गतिबिधी, कार्यक्रम र बिबिध पक्षहरूको बारेमा जानकारी गराउनुभएको थियो। जिल्ला परियोजना सल्लाहकार समितिका अध्यक्ष लिलाधर पौडेलको अध्यक्षतामा सम्पन्न बैठकको संचालन जिल्ला समन्वय अधिकारी नवराज बरालले गर्नु भएको थियो।

श्रीकृष्ण सिग्देल
स्याङ्जा, २५ जेठ

वालिड नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रमा पर्ने आँधीखोला अस्वभाविक रूपले उत्खनन गर्न थालेपछि जिल्ला प्रशासनले रोक लगाएको छ। जिल्ला प्रशासन कार्यालय स्याङ्जाले एकपत्र जारी गर्दै आँधीखोलाको वातावरणीय परिक्षण मुल्याङ्कन नगरी उत्खनन गर्न अनुरोध गरेको छ। वालिड नगरपालिकाले भुम्भे-अर्चबोट-तमादी-दुम्भेभञ्ज्याङ-बोनीडाँडा हुँदै सेतीबेणी गुल्मी सडक निर्माणको लागि चाहिने निर्माण सामग्री उत्खनन गर्न दिने अनुमति निर्माण कम्पनीलाई दिएको थियो। उक्त सडक टुनी आरएस जेभी जिडिबुटी निर्माण कम्पनी काठमाण्डौंले निर्माण गरिरहेको छ। त्यसको सहजीकरणमा सहयोग गर्न नगरपालिकाले जिल्ला प्रशासन कार्यालयलाई पत्र पठाएको थियो। तर जिल्ला प्रशासनले इआईए नगरी आँधीखोलामा डोजर प्रयोग गर्न अनुरोध गरेपछि आँधीखोला उत्खनन मा रोक लगाइदिएको हो। ठेकेदार कम्पनीको अनुरोधका आधारमा सडक विभागले उक्त सडकलाई आवश्यक पर्ने भण्डै २५ हजार बरालले गर्नु भएको थियो।

स्थानबाट व्यवस्था गरिदिन अनुरोध गरेपछि नगरपालिकाले आँधीखोला उत्खनन गर्न अनुमति दिएको थियो। बातावरणीय परिक्षण मुल्याङ्कन नै नगरी नगरपालिकाले डोजर लगायत तुला इक्विपमेन्ट मार्फत उत्खनन गर्न अनुमति दिएपछि प्रशासनले हाललाई उक्त कार्य नगर्न रोकिदिएको छ। नगरपालिकाले पठाएको पत्र अनुसार जुन स्थानहरूबाट निर्माण सामग्री उत्खनन गर्ने हो उक्त स्थानहरूमा इआईए नगरिएको देखिएकाले उत्खननमा रोक लगाएको सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी दीपक पौडेलले जानकारी दिए। नगरपालिका वा संघिय सरकारको गौरवको आयोजना निर्माणका लागि मात्रै इआईए गरेर मात्रै खोलाहरू उत्खनन गर्न पाइने व्यवस्था छ। जसका लागि नगर कार्यपालिकाबाट निर्णय गराएर मात्रै प्रक्रिया अगाडी बढाउनु पर्ने हुन्छ। यस बिषयमा वालिड नगरपालिकाले कार्यपालिकाबाट पनि निर्णय नगरी हचुवाका भरमा आँधीखोला उत्खनन गर्न दिएको बताइएको छ। प्राविधिकहरूका अनुसार नगर प्रमुखले कुनै परामर्स नगरी आँधीखोला उत्खनन गर्न दिएको बताइएको छ। जिल्लाकै धार्मिक, सांस्कृतिक पहिचान बोकेको आँधीखोला पछिल्लो समय दोहन बढी हुन थालेपछि स्थानीयले पनि बिरोध गर्दै आएका छन्। राजस्व संकलन हुने प्रलोभनमा स्थानीय सरकारहरू स्थानीय खोलानाला सगै आँधीखोला बचाउने भन्दापनि उत्खननमा बढी जोड दिन थालेका छन्। स्थानीय खोलानालाको निर्माण सामग्री स्थानीय सरकारले परिचालन गर्न पाइने कानुनी व्यवस्था छ। तर सदियौदेखि संस्कृति सगै जोडिएको आँधीखोला वातावरणीय प्रभाव नहेरी राजस्व संकलन गर्ने नाममा स्थानीय सरकारहरू उत्खननमा जोड दिँदै आएका छन्। जनप्रतिनिधिहरू नै यस्ता क्रियाकलापमा संलग्न हुन थालेपछि स्थानीयहरू प्रशासन समक्ष पुगेकामा बढेको छ। हरेक वर्ष आँधीखोलाबाट करोडौं रुपैयाँ राजस्व उठाउँदै आएका स्थानीय सरकारहरूले आँधीखोला संरक्षणका लागि भने अहिले सम्म बजेट छुट्टाउने गरेको पाइएको छैन। संरक्षणमा ध्यान नदिएका पालिकालाई प्रशासनको ब्रेकले केही हदसम्म आँधीखोला जोगिँदै आएको छ। यसका स्थानीयहरूले पनि प्रशासनको यस्तो कार्यको खुलेर प्रशांसा गरेका छन्।

बन् अपराध नियन्त्रण सम्बन्धी सूचना

● बन् फाँट्ने, बन् क्षेत्रको जग्गा जोत्ने, खल्ने, खनिज उत्खनन गर्ने, आवादी गर्ने, सडक तथा अन्य पूर्वाधार बनाउने, घर छाप्ने बनाउने, व्यवसाय सञ्चालन गर्ने जस्ता कार्य बन् अतिक्रमण हो। यस्तै, बिना इजाजत राष्ट्रिय बन्, निजी बन्, आवादी समेतको बन् पैदावार कटान, संकलन र ओसारपसार गर्ने सबै कार्य बन् अपराध हुन्। बन् अतिक्रमण तथा बिना इजाजत बन् पैदावार कटान, संकलन तर ओसारपसार गर्ने गराउनेलाई बन् ऐन, २०७६ को दफा ५० बमोजिम बरामद काठको बिगो जफत गरी अधिकतम पाच वर्षसम्म कैद वा दुई लाख रुपैयासम्म जरिवाना वा दुवै सजाय हुने प्रावधान छ। साथै, पचास हजार भन्दा बढी मूल्य पर्ने ब्रोभवाहक तथा सवारी साधनसमेत जफत हुन्छ। यसका अलावा बन् पैदावारमा आधारित उद्योगले प्रचलित कानून विपरीत बन् पैदावार राखेमा थप दुई लाख रुपैयाँ जरिवाना हुनेछ। तसर्थ बन् ऐन, २०७६ को बखिलाप हुने कार्यहरू नगर्न नगराउनुहुन सरोकारवाला सबैमा हार्दिक अनुरोध छ।

बन्व्यजन्तु अपराध नियन्त्रण सम्बन्धी सूचना

बन्व्यजन्तु पक्रने, शिकार गर्ने, आबेटोपहार राख्ने, ओसारपसार गर्ने कार्य गरेमा राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा बन्व्यजन्तु संरक्षण ऐन २०२९ बमोजिम पाँच लाखदेखि दशलाख रुपैयासम्म जरिवाना वा पाँच वर्षदेखि पन्ध्रवर्षसम्म कैद वा दुवै सजाय हुनेछ। तसर्थ, उपरोक्त बमोजिमका निषेधित कार्यहरू गिरन नगराउनुहुन सरोकारवाला सबैलाई हार्दिक अनुरोध छ।

आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय
गण्डकी प्रदेश, पोखरा
फोन नं. ०६१-४६७७३२/४६७७३३

सञ्चारिकाको ... फेवाताल ...

अधिकार आयोगका अफिसर मोहन काफ्ले, ईन्सेकका कार्यक्रम अधिकृत सवनम शर्मा, महिला मानव अधिकार रक्षक सञ्जालका अध्यक्ष केशु भूजेल लगायतले तनाव व्यवस्थापन कसरी गर्ने भन्ने विषयमा आफ्नो भनाई राखेका थिए।

तालिममा तमु धी नेपाल केन्द्रिय आमा समिति, नेवा मिसा पुचः, नेपाल दवु मिसा, मगर महिला संघ, महिला घेदुड, तामाङ महिला समिति, राष्ट्रिय आदिवासी जनजाति महिला संघ, नेपाल कुमाल समाज, दुरा समाज सहित विभिन्न संघ,संस्थामा आवद्ध ५० जना आदिवासी जनजाति महिलाहरूको सहभागिता रहेको थियो।

सञ्चारिका समुह नेपाल गण्डकी प्रदेशका अध्यक्ष कविता श्रेष्ठको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा स्वागत उपाध्यक्ष कञ्चन थापा र सञ्चालन कोषाध्यक्ष उमा आलेमगरले गर्नुभएको थियो।

बलराम गिरिले जानकारी दिए। आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक भित्र्याउने उद्देश्यले आयोजना गरिएको प्रतियोगितामा ४० टिमले सहभागिता जनाउने संस्थाका सचिव सचिव शिव जिशीले बताए।

महिला र पुरुषको छुट्टाछुट्टै टिम रहने उनले जानकारी दिए। प्रतियोगितामा सहभागी हुने टिममा ३ जना हुनु पर्नेछ। सहभागी हुने टिमले काठबाट बनेको डुंगाको प्रयोग गर्नु पर्नेछ। सहभागी हुने एउटा टिमलाई ३ सय रुपैयाँ दर्ता शुल्क तोकिएको उनले बताए। प्रतियोगितामा स्वदेशी तथा विदेशी सबै खेलाडीले सहभागिता जनाउन पाउनेछन्। सहभागीको आफ्नो डुंगा नभए आयोजकले व्यवस्था गर्ने उनले बताए। प्रतियोगितामा पुरुष टिमले २१ सय मिटर र महिला टिमले १५ सय मिटरमा प्रतिस्पर्धा गर्नुपर्ने आयोजकले जनाएको छ। प्रतियोगितामा प्रथम हुनेले ३० हजार हजार र द्वितिय हुनेले २ तथा तृतीय हुनेले १० हजार पुरस्कार प्राप्त गर्ने सचिव जिशीले जानकारी दिए। यस्तै महिलातर्फ पहिलो,

दोस्रो र तेस्रो हुनेले क्रमशः २० हजार, १५ हजार र १० हजार नगदसहित प्रमाणपत्र प्राप्त गर्नेछन्। प्रतियोगिता सम्पन्न गर्नका लागि करिक २ लाख ४० हजार रुपैयाँ खर्च लाग्ने आयोजकले अनुमान गरेको छ। प्रतियोगिताबाट बचत भएको रकम फेवातालको सरसफाईमा खर्च गरिने उनले बताए।

लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक समुदायको हकअधिकार सुनिश्चित गरौं

संविधानले लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकलाई सामाजिक न्यायको हक प्रदान गरेको छ।

लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक समुदायको,

- मानवाधिकार र मौलिक हकको रक्षा गरौं,
- सामाजिक मर्यादा र सुरक्षा सुनिश्चित गरौं,
- विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा सहभागिता सुनिश्चित गरौं,
- उनीहरूप्रति सकारात्मक दृष्टिकोणको विकास गरौं,
- लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकमैत्री वातावरण निर्माण गरौं,
- वैयक्तिक स्वतन्त्रता, आत्मसम्मान र न्यायको पक्षमा वकालत गरौं।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

कपालको उपचार

कपाल भर्न तुरुन्त रोक्ने तथा उमार्ने के तपाईं कपाल भरेर चिन्तित हुनुहुन्छ ?

- कपाल कोर्दा, नुहाउँदा समेत सय भन्दा बढी नियमित भरिहेको छ,
- चिसो समयमा कपालका समस्याहरू बढ्न सक्छन्
- कपालको बीच बीचमा टाटुपरेर भरिहेको छ, कपाल चिलाउने, चाँया पर्ने, चिसोको समयमा चाँया पर्ने, कपाल भर्ने तथा टाउकोमा घाउ खटिरा आउने जस्ता समस्या छन्।
- कपाल भरिहेको कारणले भुसिलो, पातलो, छोटो भएको छ, कपाल समय अगावै फुल्ने, टाउकोको अगाडिको भाग भर्ने, दाढी भर्ने, अनावश्यक रौं पलाउने भएको छ। यदि यस्ता समस्या तथा कपालका कुनैपनि समस्या भएका छन् भने एक पटक सम्पर्क राखी स्वास्थ्य लाभ लिनुहोला।

सम्पर्क: पञ्चम आयुर्वेद क्लिनिक प्रा. लि.
पोखरा-१०, इन्द्रमार्ग, पोखरा रंगशाला नजिकै
फोन नं. ०६१-४३२२४२, ८८४६०६८८०६

प्यारालाइसिसका बिरामीको उपचार

विगत १८ वर्षदेखि सञ्चालित यस हस्पिटलमा विशेष छुटका साथ नयाँ तथा पुराना प्यारालाइसिसका बिरामीहरूको सफल उपचार भैरहेको जानकारी गराउँदछौं।

प्रेसरले हानेर प्यारालाइसिस भएका बिरामीहरूको मात्र उपचार भइरहेको छ।

लक्षणहरू:

- » शरिरको एक हर् नचल्ने।
- » मुख बाझ्ने भएको।
- » खाना खान, बोल्न, पिस्वाब गर्न गाह्रो भएको।
- » हिँड्न नसक्ने, खुट्टा हात लुलो भएको।

सम्पर्क:
स्पाक ति एण्ड डि हस्पिटल प्रा.लि.
पोखरा-८ न्यूरोड, सभामुह्योक
फोन नं. ०६१-५७१४०८, ८८५६०२६७५०, ८८६६१५३८०

के तपाईंमा यौनसम्बन्धी समस्या छ

- » पुरुषमा देखिने: शिग्रपतन, यौन सन्तुष्टी नहुने, यौन चाहना नहुने, लिङ्ग उत्तेजना नहुने, लिङ्ग चिलाउने, सरुवा यौन रोग, स्वन्दोष, लिङ्गको आकार सानो हुने आदि।
- » महिलाहरूमा देखिने: स्तन सानो गिलो हुने, सेतो पानी बग्ने, योनी चिलाउने, तल्लो पेट दुख्ने, ढाड दुख्ने, महिनावारीमा गडबडी, यौन सन्तुष्टिमा कमी हुने आदि।
- » सुन्दरता: अनुहारका सबै किसिमका दाग, डण्डीफोर कालोपोतो, अनावश्यक केटी वा फोकाहरू, दुबो, सेता दुबो, साथै अन्य चर्मरोगहरू।
- » मलद्वार सम्बन्धी रोग: छारसुत्रद्वार पायल्स, फिस्टुला, फिसरको सफल उपचारका साथै मलद्वारमा मासु पलाएको, दिसा बस्दा गाह्रो हुने, मलद्वार दुख्ने, पोल्ने, दिसासँग रगत बग्ने आदि समस्याहरूको सफल उपचार गरिन्छ।

महिला वा पुरुषमा हुने (दुआपोत) निःसृग्दानको सफल उपचार
जाँचो समय: प्रत्येक दिन बिहान १:०० बजेदेखि बेलुकी ५:०० बजेसम्म
सम्पर्क स्थान :
माता मनकामना आयुर्वेद क्लिनिक प्रा.लि.
नयाँबजार पोखरा (न्यू विवेक आयल स्टोर्सको घरमा)
फोन ०६१-५८९९९४, ९८४४३९९०४, ९८०६५७५७६५
नोट: नयाँ तथा पुराना बिरामीहरूले यथार्थीय सफल गर्नुहोला।

चरनमा आधारित बाखापालन व्यवसायबाट मननय आम्दानी

पोखरापत्र संवाददाता
कास्की, २४ जेठ

पशुपालन व्यवसाय थोरै युवाको कम रोजाइमा पर्दछ । युवाहरू विदेशीने क्रम बढी रहेको अवस्थामा यहाँको एक दम्पती भने बाखापालन व्यवसायमा भविष्य देखेका छन् ।

पोखरा महानगरपालिका वडा नं १६ अर्मला हिलप्वइन्टका सुरेन्द्र सुवेदी दम्पती भने यतिखेर बाखापालनबाट स्वदेशमै राम्रो आम्दानी गर्न सकिन्छ भन्ने सबैका लागि उदाहरणीय बन्नुभएको हो । उहाँका अनुसार १० वर्षअघि १२ स्थानीय खरिजातका माहु बाखाबाट व्यवसाय सुरु गर्नुभएका उहाँको अर्मला हिलप्वइन्ट बाखा फार्ममा अहिले साना दूला गरेर ९० बाखा पुगेका छन् । वार्षिक रु पाँच लाखभन्दा बढी आम्दानी हुन्छ । “चरनका लागि बिहान सबेरै अर्मला काली लेकको वनमा ५९ वटा माउ बाखा लिएर जानु र ५ बजे फार्ममा फर्कनु दिनचर्या नै बन्नेको छ”, २८ वर्षीय सुरेन्द्रले भन्नुभयो, “एउटा उन्नत जातको बोयर बोकासहित ३० वटा पाठापाठी दिनमा पनि खोरमै हुन्छु ।” पछिल्लो समयमा दानामा आधारित पशुपालनमा जोड दिइरहेका अवस्थामा उहाँले भने चरनमा आधारित बाखापालन गर्दै आउनुभएको छ । माहु दिनभरि जङ्गलमा चर्दछन् खोरमा रहेका लागि फार्म परिसरमा रहेको नेपियर घाँस र मकै खुवाउने गरेको सुरेन्द्रले राससलाई जानकारी दिनुभयो ।

लेकको जडीबुटीमा चरेका खसी बोकाको मासु खाने

पारखीको कारण माग बढेको छ । फार्ममा उत्पादन भएका खसी बोका बिक्री हुँदैन कि भन्नु पर्दैन ग्राहक खोरमा नै खरिद गर्न आउँछन् उहाँको भनाइ छ । दशजोड दुई पास गर्नुभएका सुरेन्द्रले भन्नुभयो, “स्थानीय खरिजातका बाखालाई तनहुँको बन्दीपुरबाट रु एक लाख ५० हजारमा खरिद गरेको बोयरजातको बोका दिएपछि जन्मेका पाठापाठीमा नश्ल सुधार हुँदा तौलसमेत बढेको कारण आम्दानीमा समेत वृद्धि भएको छ ।

कृषक सुरेन्द्र भन्नुहुन्छ, “बाखा वर्षमा दुई पटक ब्याउने गरेको र दुईदेखि तीनवटासम्म पाठापाठी पाउने गरेको छ । खोरमा जन्मेका बोका जोनाउँदै रु छ सयमा प्रतिकिलोमा बिक्री गर्ने गरेको र पाठी हुर्काउँदा अहिले खोर भरिएर थाहै नपाई व्यवसायमा परिणत भएको छ ।”

घरपरिवारसँगै बसेर व्यवसाय गर्ने हो भने जीविकोपार्जनका लागि विदेशिनुपर्दैन भन्ने सोचका साथ सुरु गरेको बाखा फार्ममा अहिलेसम्म २० लाखभन्दा बढी लगानी भएको छ । आधुनिक खोर बनाउँदा मात्र साना किसानबाट रु १० लाख ऋण लिएको बताउँदै उहाँले भन्नुभयो, “अहिलेसम्म सरकारीस्तरबाट कुनै पनि अनुदान सहयोग पाएको छैन । दिनभरि बाखा चराउने र साँझ तिनैको स्याहासुसार गर्नुपर्छ । कहाँ अनुदान पाइन्छ थाहा नै छैन ।”

समुद्री सतहबाट भण्डै एक हजार आठ सय मिटरको उचाइमा गोठ रहेको छ भने केही माथि अर्मला कालीलेकको रोला,

स्याम्पे, सिचा, क्रेटो लागतका जङ्गलमा बाखा चराउन लाने गरेको २४ वर्षीया गङ्गाले बताउनुभयो । फागुन महिनामा कालीलेकमा चरनका लागि लैजाने गरेको चार महिनासम्म क्रेटोमा काठबाट निर्माण गरेको गोठमा राख्ने गरेको जोनाउँदै उहाँले भन्नुभयो, “चिसोको कारण धेरै बाखा मर्ने गर्दछन् भन्ने खोरमा जन्मेका पाठापाठी पनि ६० प्रतिशत मात्र हुर्कने गरेका छन् ।”

बाघ, भालु, स्याललगायतका जङ्गली जनावरले आक्रमण गरी मर्ने गरेको छ भने कतिपय त चरणमा लडेर, लहरामा अड्के मर्ने गरेको उहाँको दुखेसो छ । पानी पर्न थालेपछि बाखालाई चरनमा लगेका जुका गोठमा आइपुग्दा बोका र पाठापाठीलाई समेत टोकेर दुःख दिने गरेका छन् । गोठमा मात्र होइन यतिखेर बारीमा पनि जुकाको बिगबिगी छ । “व्यवसाय सञ्चालनको सुरुमा खासै ज्ञान थिएन गाह्रो महसुस भएको थियो चिसो स्थान भएको कारण कतिपय बाखा निमोनियाले मरेको दुखेसो सुनाउँदै”, दश जोड दुई पास गर्नुभएको गङ्गाले भन्नुभयो, “अहिले बाखा पुग्नको काम सजिलो लाम थालेको छ ।” पोखरा-१६ मौरी पकेट क्षेत्र घोषणा गरी सयौँ मौरीसहितका घर ५० प्रतिशत अनुदानमा स्थानीयलाई वितरण गरेको सुने पनि आफूले प्राप्त गर्न नसकेको जनाउँदै उहाँहरूले भन्नुभयो, “बेरोजगार भएर मुलुकका युवा विदेशिएको वर्तमान अवस्थामा राज्यले स्वदेशमै स्वरोजगार सिर्जना गरी आयआर्जन गर्दै राज्यलाई

समेत योगदान पुऱ्याउँदै आएका युवालाई अनुदानले छुन सकेको छैन ।”

दुई वर्ष अघि खरिद गरेर ल्याएको बोयर जातको बोकाबाट जन्मेका पाठीमा हाडनाता पर्ने हुँदा उत्पादनमा कमी आउन सक्दछ, सतप्रतिशत बोयरको बोका अनुदानमा पाउने हो भने विदेश होइन स्वदेशमै बाखापालनबाट मननय आम्दानी गर्न सकिन्छ भन्ने उहाँको भनाइ छ । फार्म र जङ्गलको विभिन्न स्थानमा रहेका खोरमा अहिले पनि बाखाको जुतो (मल) थुप्रिएको छ बिक्री हुँदैन ।

पोखरा महानगर पशु महाशाखाको प्राविधिक टोलीसहित सुवेदीको अर्मला हिलप्वइन्ट बाखा फार्मको कालीलेक क्रेटा जङ्गलमा रहेको गोठमा पुगेर सम्पूर्ण बाखालाई पिपिआरको खोप लगाएको कृषि सञ्जाल पोखरा- १६ का अध्यक्ष जितबहादुर बस्नेतले जानकारी दिनुभयो । सो अवसरमा वडाका सम्पूर्ण गाईलाई लम्पीस्किन र भैसीलाई खोरेत रोगविरुद्धको पूर्ण खोपको व्यवस्था गरी महामारीबाट पशुलाई बचाउन सफल भएको उहाँको धारणा छ । पोखरा महानगर पशु विकास महाशाखा प्रमुख डा अशेष विश्वकर्माका अनुसार महानगरले कृषकलाई व्यावसायिक बाखापालनमा प्रेरित गर्ने लक्ष्यका साथ उन्नत जातको बोका खरिदमा अनुदानका साथै घाँसका बिरुवा वितरण र आवश्यकताअनुसार खोप र तालिमको समेत व्यवस्था गर्दै आएको छ ।

गणेश हिमालको आधार शिविरसम्म पदमार्गको खोजी

पोखरापत्र संवाददाता
गोरखा, २५ जेठ

गोरखाको उत्तरी क्षेत्रमा पर्ने चुमनुब्री गाउँपालिकास्थित गणेश हिमाल आधार शिविरसम्म पुग्न पदमार्गको सम्भाव्यता अध्ययन गरिएको छ ।

धार्चै मनास्लु पर्यटन विकास समितिका अध्यक्ष सानेबहादुर गुरुङले पर्यटन प्रवर्द्धनमा थप मद्दत पुग्ने अपेक्षासहित गणेश हिमालको आधार शिविरसम्म पदमार्गको पहिचानका लागि प्रारम्भिक अध्ययन गरिएको जानकारी दिनुभयो । स्थानीय सरोकार भएकाहरूसहित इन्फ्रा डेभलपमेण्ट कन्सल्ट्यान्टको टोलीले करिब चार हजार आठ

सय १० मिटर उचाइसम्म पुगेर पदमार्गको सम्भाव्यता अध्ययन गरेको उहाँले बताउनुभयो ।

सम्भावित पदमार्गको कतिपय ठाउँमा खानेपानीको समस्या देखिएकाले कहाँबाट पानी ल्याउन सकिन्छ भन्नेमा थप अध्ययन गर्न बाँकी रहेको उहाँले बताउनुभयो । “विसं २०७९ मा धार्चैसम्म गणेश हिमाल पदमार्ग सम्भाव्यता अध्ययन भइसकेको थियो, चुमनुब्रीतर्फ काम भएको थिएन, यसपटक प्रारम्भिक अध्ययनको काम सम्पन्न गरिएको छ”, अध्यक्ष गुरुङले भन्नुभयो । अध्ययनका क्रममा पदमार्गमा पर्यटक बस्नका लागि सुरक्षित क्याम्प रहने स्थान,

जोखिमपूर्ण स्थानलगायतको पनि अध्ययन गरिएको थियो । धार्चै र चुमनुब्री गरी गणेश हिमाल पदमार्ग पूरा गर्न करिब एकहप्ता लामो अनुमान गरिएको छ ।

टोलीले सल्लेरी, पातीबाट देवल, दोडकरचेत, लड्ताखर्क, भीमाथाङखोला हुँदै गणेश हिमालको आधार शिविरसम्म पदमार्गको अध्ययन गरेको अध्यक्ष गुरुङले जानकारी दिनुभयो । “पदमार्गको ठाउँठाउँमा साइन बोर्ड राख्नुपर्ने र तीन ठाउँमा पुल हाल्नुपर्ने अध्ययनका क्रममा पाइएको छ”, उहाँले भन्नुभयो, “त्यति गर्नसके पदमार्गमा पर्यटक भित्र्याउन सकिन्छ ।”

भूमिअधिकार मञ्चले मन्त्रीलाई बुझायो ५ बुद्धे माग पत्र

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २५ जेठ

राष्ट्रिय भूमि अधिकार मञ्च नेपाल गण्डकी प्रदेशले भूमिहिन सुकुम्बासीका समस्या छिटो समाधान गर्न गण्डकी प्रदेश सरकारका सामाजिक विकास तथा स्वास्थ्य मन्त्री विन्दुकुमार थापालाई शुक्रबार ५ बुद्धे माग पत्र पेश गरेको छ ।

सो अवसरमा मञ्चका केन्द्रिय अध्यक्ष ल्यामबहादुर दर्जी, केन्द्रिय सदस्यहरू निर्मल नेपाली र कन्या गुरुङ, पूर्व केन्द्रिय सदस्य आस बहादुर गुरुङ लगायत गण्डकी प्रदेश तथा गोरखा, कास्की, पर्वत जिल्लाका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको उपस्थिति

रहेको थियो । गण्डकी प्रदेशका अध्यक्ष रामबहादुर लामिछानेद्वारा हस्ताक्षरित उक्त माग पत्रमा सुकुम्बासी भूमिहिन, अव्यवस्थित, गुठी पिडित, मोही, बाढी पिडित, मध्यवर्ती, निकुञ्ज पिडित, गाउँ ब्लक, बाली प्रथा, हाल प्रथा,

साना किसान, कृषि श्रमिक लगायतका सवाल, पिडितहरू तिन पुस्तादेखि भूमिको अधिकार, जिविकोपार्जन, खाद्य अधिकार, आवासको अधिकारबाट बञ्चित भएकाले उनिहरूलाई छिटो भन्दा छिटो न्याय दिन भनिएको छ ।

गण्डकी प्रदेशस्तरीय फुटबलमा तनहुँको विजयी सुरुआत

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २५ जेठ

पोखरा रङ्गशालामा शुक्रबारदेखि सुरु गण्डकी प्रदेशस्तरीय पुरुष फुटबल प्रतियोगिताको उद्घाटन खेलमा तनहुँले ३-० गोलले गोरखालाई पराजित गर्दै विजयी सुरुआत गरेको छ ।

प्रदेश खेलकुद परिषद् गण्डकीको आयोजना तथा गण्डकी प्रदेश फुटबल सङ्घको व्यवस्थापनमा सुरु भएको प्रतियोगिता यही जेठ २८ गतेसम्म सञ्चालन हुनेछ । प्रतियोगितामा गण्डकी प्रदेशका ११ जिल्लामध्येमा मुस्ताङबाहेक १० जिल्लाको सहभागिता रहेको

छ । उद्घाटन खेलमा तनहुँलाई सहज जित दिलाउने क्रममा खेलमा पहिलो गोल शान्ताबहादुर गुरुङले २०औँ मिनेटमा गरे । खेलको पहिलो हाफमा गोरखाविरुद्ध आक्रमक रूपमा प्रस्तुत भएको तनहुँले खेलको २३औँ मिनेटमा दोस्रो गोल थप्यो । तनहुँका लागि राम पहिलो हाफकै ३१औँ मिनेटमा जिवेश आलेमगरले गरे । गोरखाले खेलमा फर्किन अन्तिमसम्म प्रयास गरे पनि सफल हुन सकेन ।

यसअघि प्रतियोगिताको उद्घाटन गर्दै प्रदेश खेलकुद परिषद् गण्डकीका सदस्यसचिव श्रीधर शर्माले गण्डकीमा फुटबल खेल

विकास र नयाँ प्रतिभा पहिचानका लागि प्रतियोगिता सफल हुने बताउनुभयो । ‘नकआउट’का आधारमा सञ्चालन हुने प्रतियोगिताअन्तर्गत शनिबार चार खेल सञ्चालन हुनेछन् जसअन्तर्गत पहिलो खेलमा म्याग्दीले स्याङ्जाको सामना गर्नेछ भने दोस्रो खेल कास्की र नवलपुर, तेस्रो खेल पर्वत र बागलुङबीच हुनेछ भने चौथो तथा अन्तिम खेलमा लमजुङले तनहुँको सामना गर्ने गण्डकी प्रदेश फुटबल सङ्घका महासचिव विनोद गुरुङले जानकारी दिनुभयो । प्रतियोगिताबाट दर्शौँ राष्ट्रियखेलकुदप्रतियोगिताकालागि खेलाडी छनोट हुनेछन् ।

हुरीबतासको क्षति : बीस ट्रान्सफर्मरबाट विद्युत् सञ्चालन हुन बाँकी

पोखरापत्र संवाददाता
दमौली, २५ जेठ

गत बिहीबार आएको हुरीबतासले खम्बा ढलेपछि तनहुँमा अझै २० ट्रान्सफर्मबाट विद्युत् सञ्चालन गर्न बाँकी छ । जिल्लाका विभिन्न ठाउँमा विद्युत्का खम्बा ढलेपछि २० ट्रान्सफर्मबाट विद्युत् सञ्चालन हुन नसकेको नेपाल विद्युत् प्राधिकरण तनहुँ वितरण केन्द्रले जनाएको छ ।

धेरै ठाउँमा खम्बा ढलेका र तार छिन्नेकाले मर्मतको काम जारी रहेको केन्द्र प्रमुख विजय रेग्मीले जानकारी दिनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, “हुरीबतासले विद्युतीय संरचनामा ठूलो क्षति पुगेको छ, क्षतिपुगेका ठाउँमा मर्मत गर्दै विद्युत् सञ्चालन गर्ने काम भइरहेको छ ।” अझै पनि हावाहुरीको सम्भावना रहिरहेकाले रुख, हाँगा जस्तापाता बनाउने प्राविधिको खोजी गर्न थालेका उहाँको भनाइ छ ।

घटना हुनसक्ने रेग्मीको भनाइ छ । उहाँले छोटोमा जोडिएका तार नछुटाएसम्म विद्युत् प्रसारण नहुने र लाइन छाडेमा करेन्ट लामो सम्भावना भएकाले खबर नगरेसम्म प्राधिकरणलाई जानकारी नहुने बताउनुभयो ।

उहाँले भन्नुभयो, “हामीलाई गल्ती खोजेर त्यस स्थानसम्म पुगेर मर्मत गरी बत्ती बाल्न धेरै समय लाग्छ, खम्बा ढलेका, तार छिन्नेका, बटारिएको, आगो बलेको देखेमा तुरुन्त प्राधिकरणलाई खबर गरिदिनु तुरुन्त लाइन काट्ने, मर्मत गर्ने काम गर्न सकिन्छ ।” हुरीबतासले तनहुँमा विद्युत्का ६० खम्बा भाँचिएका थिए । रेग्मीका अनुसार व्यास नगरपालिका-१० परेवाडाँडा नजिक तीन ११ मिटरका खम्बा ढलेका छन् । व्यास-७ शेरा कभर्ड हल नजिक ११ मिटरका दुई खम्बा ढलेका छन् । सोही वडाको छापथोक पुर्ने र खम्बा ढल्ने, तार छिन्नेजस्ता

पुगेको रेग्मीले जानकारी दिनुभयो । व्यास-९ गजौडेमा हाइटेन्सन तार छिन्ने क्षति पुगेको छ । तनहुँसुर फिडरअन्तर्गत व्यास-१२ घाँसीकुवामा ११ केभीका चार थान सिमेन्टका खम्बा ढलेर क्षति भएको छ । भानु नगरपालिका-५ पुरनाडिहीमा एउटा विद्युत्का खम्बा ढलेर क्षति भएको रेग्मीले जानकारी दिनुभयो । व्यास-११ फराकचौरमा ११ केभीका दुई विद्युत्का खम्बा ढलेर क्षति भएको छ । त्यस्तै मुग्लिन फिडरअन्तर्गत आँबुखैरेनीको डीम्पड साइटमा पाँच खम्बाका तार चुँडिएर क्षति भएको छ ।

आँबुगाउँमाथि दुई हाइटेन्सन तार तथा खम्बा ढलेर रुखमा अड्किएको छ । सत्रसय फिडरअन्तर्गत हिलेखर्क, डेडागाउँ र फार्सीथेलीमा तीन हाइटेन्सन खम्बा ढलेका छन् भने नयाँगाउँ र पोवावा चार एलटी लाइनमा क्षति पुगेको वितरण केन्द्रले जनाएको छ ।

केरा खेतीबाट रु तीन करोड आम्दानी

रासस
बेनी, २५ जेठ

बेनी नगरपालिका-२ खबराका तेजेन्द्र कार्कीले धान रोप्ने खेतमा केराखेती विस्तार गर्नुभएको छ । विगत छ वर्षदेखि व्यावसायिक केराखेती सुरु गर्नुभएका कार्कीले करिब २० रोपनी खेतबारीमा खेती विस्तार गर्नुभएको छ ।

यस वर्ष बगरफाँटमा रहेको खेतमा पनि केराखेती विस्तार गर्ने योजना रहेको कार्कीले बताउनुभयो । खेती गर्न सजिलो, लगानी धेरै नहुने र उत्पादन भएको केराको सहज बजारीकरण हुने भएकाले परम्परागत अन्नबाली छाडेर नगदेबालीको रूपमा केराखेती विस्तार गरेको उहाँको भनाइ छ । कार्कीले अहिले वार्षिक रु छ लाख बढी आम्दानी हुने गरेको जानकारी दिनुभयो ।

कार्की जस्तै स्थानीय चन्द्रबहादुर घिमिरेले पनि

१० रोपनी बारीमा केराखेती गर्नुभएको छ । धानखेती गर्दा धेरै खेताला चाहिने र लगानी अनुसारको उत्पादन नहुने भएपछि केराखेतीमा लागेको उहाँले बताउनुभयो । “केरा लगाएको दुई वर्षमा फल दिन सुरु हुन्छ । एउटा बोट लगाएपछि आफैँ घारीको रूपमा विस्तार हुन्छ । यो वर्ष थप तीन रोपनी खेतमा केरा लगाउन सुरु गरेको छु, अहिले मासिक रूपमा रु १५ देखि २० हजारको केरा बिक्री हुँदै आएको छ”, उहाँले भन्नुभयो । खबरा क्षेत्रमा चन्द्रबहादुर कार्की, सोवित शर्मा, प्रेमबहादुर कुँवर, राजीप घिमिरे, डोलेन्द्र सापकोटा, गणेश जिप्सी, रामकृष्ण खड्का, ध्रुव सापकोटा, मानबहादुर थापालगायतले प्रत्येकले १० रोपनी बढीमा केरा खेती गर्दै आउनुभएको छ ।

बेनी नगरपालिका-२ को सानोखबरा, ठूलोखबरा, अम्बोट, रोटेपानी, बगरफाँटलगायत बस्ती केराखेतीको पकेट क्षेत्र मानिन्छ । यो क्षेत्रका करिब दुई सय ५०

किसानले छ सय ५० रोपनीभन्दा बढी क्षेत्रफलमा व्यावसायिक रूपमा केराखेती गर्दै आएका खबरा केरा पकेट विस्तार कार्यक्रमका संयोजक सोवित शर्माले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार सिङ्गो गाउँ नै केराखेतीमा लागेपछि यहाँका स्थानीयको आर्थिकस्तरमा सुधार हुँदै गएको छ । गत वर्षमा केरा बिक्री गरेर गाउँमा रु तीन करोड भित्रिएको संयोजक शर्माले जानकारी दिनुभयो । “गाउँमा केराखेतीको लहर चलेको छ, उपयुक्त उर्भर भूमि भएकाले पनि केराखेतीमा लागेकाहरू उत्साहित बनेका छन्”, उहाँले भन्नुभयो, “उत्पादन भएको केरा खरिद गर्न बेनी र बागलुङ बजारबाट व्यापारी गाउँसम्म आइपुग्छु ।”

यस क्षेत्रमा चिनीचम्पा, हजारीया, धुर्सै, मुलेलगायत प्रजातिका केरा उत्पादन हुने गरेको संयोजक शर्माले बताउनुभयो । उहाँका अनुसार खबरा क्षेत्रमा परम्परागत रूपमा घरायसी प्रयोजनका लागि केराखेती हुँदै आएकाका एक दशक अघिबाट केराको व्यावसायिक खेती सुरु भएको हो । गाउँका अधिकांश किसानले धान, गहुँ, मकै लगायतका परम्परागत खाद्यबाली लगाउन कम गरिसकेका छन् । खेतीयोग्य जमिन अधिकांशमा केराखेती विस्तारको अभियान चलेको छ । केरामा अत्यधिक सम्भावना देखिएपछि बेनी नगरपालिकाले यस क्षेत्रमा केरा पकेट विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरेर व्यावसायिकता र क्षेत्र विस्तारमा सहयोग गर्दै आएको छ ।

गत वर्षदेखि सुरु भएको केरा पकेट कार्यक्रमअन्तर्गत नगरपालिकाले क्षेत्र विस्तार, थोपा सिँचाइ, तालिम,

आँजार उपकरण, मल, बिरुवालगायत क्षेत्रमा अनुदान सहयोग गर्न थालेको छ । गतवर्ष नगरपालिकाको रु ११ लाख र किसानको रु ११ लाख साभेदारीमा एक सय रोपनी बढीमा केराखेतीको क्षेत्र विस्तारसँगै मल, बिरुवा र आँजार उपकरणमा सहयोग गरिएको नगरपालिकाका कृषि शाखा प्रमुख आर्कृति ढुङ्गाले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार, चालु आर्थिक वर्षमासमेत नगरपालिकाले रु छ लाख र समुदायको रु छ लाख साभेदारीमा केराका बिरुवा वितरणसँगै थोपा सिँचाइ विस्तार र केराको बहुआयामिक उपयोगिताको सन्दर्भमा तालिम सञ्चालन गरिएको छ । गतवर्ष छ हजार दुई सय बोट केरा विस्तार गरिएकामा चालु आर्थिक वर्षमा थप तीन हजार पाँच बिरुवा लगाएर खेती विस्तार गर्ने तयारी भइरहेको उहाँले जानकारी दिनुभयो ।

केराको व्यावसायिक खेतीगर्दै आएका यहाँका किसानले फल र बोट दुवैबाट आयआर्जन गर्न थालिसकेका छन् । केराको थामबाट रेशा निकालेर फाइबर, धागो, कपडा र सेनेटरी प्याड बनाउने र खेर गएको थामको थुलोबाट कम्पोष्ट मल बनाउने तालिम लिएपछि केराखेतीमा लागेका किसानले बोट र फल दुवैबाट आयआर्जन गर्न थालेका कृषि शाखा प्रमुख ढुङ्गाले बताउनुभयो । गर्मीयाममा केराको बजार अभाव नहुने भए पनि चिसो मौसममा बजार अभाव हुने भएकाले स्थानीयले केराबाट पाउडर, चिप्स, बिस्कुट बनाउने प्राविधिको खोजी गर्न थालेका उहाँको भनाइ छ ।

तापाईको आज

मेष	: सत्कार मिल्लेछ	तुला	: झमेला बड्ने
वृष	: आर्थिक समस्या	वृश्चिक	: कार्यमा सफलता
मिथुन	: मानसिक तनाव	धनु	: शुभ यात्रा
कर्कट	: शारीरिक झमेला	मकर	: स्वास्थ्यमा सुधार
सिंह	: ब्यापारमा लाभ	कुम्भ	: सहयोग मिल्लेछ
कन्या	: शत्रुको भय	मीन	: अप्रत्यसित लाभ

हरिसिद्धि भविश्यवाणी केन्द्र

पोखरा-१६, जोरिमण्णीमार्ग, मोबाइल: ९८५६०२०५८६

चिन्ता, टिप, हस्तरेखा, आखत, माटो हेर्नका लागि सम्पर्कनुहोस् ।

पर्वतको जलजला मल्लाजमा सडक कालोपत्र

पोखरापत्र संवाददाता

पर्वत, २५ जेठ

पर्वतको जलजला गाउँपालिकाका तीनवटा वडा समेटिएको मल्लाज क्षेत्रलाई एकीकृत बस्तीको रूपमा विकास गर्ने योजनाअनुसार सडक कालोपत्र गर्न सुरु भएको छ।

तीनवटा वडामा सडकको सहज पहुँच विस्तार गरी एकीकृत बस्ती विकास गर्ने उद्देश्यले पहिलो चरणमा सडक कालोपत्र गर्न लागिएको हो। सघन सहरी तथा भवन निर्माण आयोजना कार्यालय बागलुङले एकीकृत बस्ती विकास कार्यक्रम कार्यन्वयनका लागि ठेकामार्फत जलजलाको वडा नं २, ३ र ४ का बस्तीलाई समेटेर चार किलोमिटर आठ सय मिटर लामो सडक स्तरोन्नतिसहित कालोपत्र योजना दुई वर्षअघिदेखि सञ्चालन गरेको थियो। कार्यालयले २०७९ असार १९ गते दुई वर्षभित्रमा

योजना सम्पन्न गर्न निर्माण कम्पनी गणेशकुण्ड आइएम निर्माण सेवा जेभीसँग रु ११ करोड १२ लाख ३१ हजार सात सय ४६ मा ठेकामा सम्झौता गरेको थियो। योजना पर्याप्त बजेट नभएका कारण निर्धारित मितिभन्दा तीन महिना पर धकेलिएको हो। ठेकामा सम्झौतालगत्तै कार्यस्थलमा परिचालन भएको निर्माण व्यवसायीले वडा नं २ को खाल्टीबाट ४ नं वडाको देवीस्थानसम्म सडक चकल्याउने, नाली, कल्भर्ट निर्माणलागयत सडक पूर्वाधारका काम सम्पन्न गरी कालोपत्र गर्न सुरु गरेको जिल्ला सघन सहकारी तथा भवन निर्माण आयोजना कार्यालयका इन्जिनियर शङ्करराज कोइरालाले जानकारी दिनुभयो। हालसम्म यो योजनाको भौतिक ८० प्रतिशत र वित्तीय प्रगति ७० प्रतिशत हाराहारीमा रहेको उहाँले बताउनुभयो। निर्माण व्यवसायीले

धमाधम काम गरेपनि भुक्तानीका लागि बजेट अभाव हुँदा समस्या रहेको इन्जिनियर कोइरालाले बताउनुभयो। कार्यालयका तर्फबाट निर्माण व्यवसायीलाई रु दुई करोड भुक्तानी गर्न वार्ता रहेको उहाँ बताउनुहुन्छ। कोइरालाका अनुसार काम गरेअनुसारको भुक्तानी गर्न सकेको भए ठेकामा सम्झौता अवधिभित्रै योजना सम्पन्न हुने थियो। आगामी असोज मसान्तसम्म म्याद थपेर योजना सम्पन्न गर्ने लक्ष्य छ।

घना बस्ती रहेको मल्लाजको माफ्फाँटका तीनवटा वडालाई कालोपत्र सडकले जोडिएसँगै स्थानीय लाभान्वित हुने गाउँपालिका अध्यक्ष राजुप्रसाद आचार्यले बताउनुभयो। एकीकृत बस्ती विकासका लागि आवश्यक पर्ने सडक पूर्वाधार सम्पन्न भएपछि अन्य आवश्यक पूर्वाधार क्रमशः निर्माण गरिने उहाँले बताउनुभयो।

ठकुरी महिला परिवारलाई उद्घोषण तथा नेतृत्व विकास तालिम

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २५ जेठ

ठकुरी महिला परिवारका सदस्य हरूलाई पोखरामा उद्घोषण तथा नेतृत्व विकास तालिम प्रदान गरिएको छ।

पोखरा महानगरपालिका वडा नं. १७ छोरेपाटन स्थित संगम ठकुरी परिवारको सभाहलमा आयोजित तालिममा ठकुरी महिला परिवारमा आवद्ध ४० जना महिलाहरूको सहभागिता रहेको थियो। तालिमको उद्घाटन गर्दै पोखरा महानगरपालिका वडा नम्बर १७ का वडाध्यक्ष राधिका शाही योगीले महिलाहरूको क्षमता अभिवृद्धिको लागि जीवन उपयोगी तालिम सञ्चालन

गरेको बताउँदै तालिमले बोल्ने कला, कार्यक्रम संचालन देखि नेतृत्व विकासमा सहयोग पुग्ने बताउनु भयो।

तालिमका प्रशिक्षक एवं पोखरा टेलिभिजनका समाचार प्रमुख घनश्याम पाण्डेयले

तालिमले आत्मविश्वास सँगै क्षमता अभिवृद्धिमा सहयोग पुऱ्याउने बताउनु भयो। पाण्डेयले हेरेक ठाउँमा बोल्ने कला, नेतृत्व विकास, उद्घोषण कला आवश्यक हुने भएकोले सबै क्षेत्रमा आवद्धहरूको लागि पनि

तालिम आवश्यक भएको बताउनु भयो। ठकुरी महिला परिवारका अध्यक्ष सरस्वती हमालले एक दिनको तालिममा पनि आफूहरूले धेरै कुरा सिक्न पाएको भन्दै सिकेको सीप र ज्ञानलाई व्यवहारमा उतार्न सहभागीलाई आग्रह गर्नु भयो। ठकुरी सं गम परिवारका अध्यक्ष शेर बहादुर उच्चै लगायतले बोल्नु भएको कार्यक्रममा सहभागी सम्भन्ना हमालले सहभागी मन्तव्य सहित तालिमको प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्नु भएको थियो। ठकुरी महिला परिवारका अध्यक्ष सरस्वती हमालको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रमको सञ्चालन सचिव लक्ष्मी हमाल खाँण ठकुरीले गर्नुभएको थियो।

कालीगण्डकी करिडोर : चराङ-छोसेर खण्ड निर्माण सुरु

पोखरापत्र संवाददाता

म्याग्दी, २५ जेठ

राष्ट्रिय गौरवको कालीगण्डकी करिडोरअन्तर्गत मुस्ताङको चराङ-छोसेर खण्डमा सडक निर्माण पुनः प्रारम्भ भएको छ।

पाँच वर्षअघि नै पूरा हुनुपर्ने २५ किलोमिटर लामो यो सडकखण्ड निर्माणको काम पछिल्लो १८ महिनापछि पुनः सुरु भएको बेनी-जोमसोम-कोरला सडक आयोजनाका सूचना अधिकारी विष्णु चापागाईंले बताउनुभयो। “धरौटी जफत गरेर कालोसूचीमा राख्ने चेतावनीसहित कारवाही प्रक्रिया अघि बढाएपछि ठेकेदार कम्पनीले काम पुनः प्रारम्भ गरेको छ”, उहाँले भन्नुभयो “कल्भर्ट, पर्खाल र नाली निर्माण भइरहेको

छ।” लो-वेकर दामोदरकुण्ड गाउँपालिकाको केन्द्र चराङबाट लोमान्थाङ गाउँपालिका-१ छोसेरको नेचुङ जोड्ने २५ किलोमिटर सडक स्तरोन्नति गर्न २०७२ सालमा तामाङ-गौरी-पार्वती-कोशी एण्ड न्योपाने जेभीले रु २६ करोडमा ठेकामा लिएको थियो। विसं २०७५ साउनमा सम्पन्न गर्ने लक्ष्य राखिएको सो खण्डको भौतिक प्रगति करिब ८० प्रतिशत रहेको बेनी-जोमसोम-कोरला सडक आयोजनाले जनाएको छ। एघार मिटर फराकिलो बनाउने, नाली र पर्खाल निर्माण गरी ग्राभेल गर्ने लक्ष्यसहित आयोजना सञ्चालन भएको हो। लोमान्थाङ गाउँपालिकाका अध्यक्ष टसीनर्बु गुरुङले सडक निर्माणमा भएको ढिलाइका कारण यातायात

सञ्चालनमा समस्या, दुर्घटनाको जोखिम, खाल्डाखुल्डी, धुलो र हिलोले हैरान बनाएको बताउनुभयो।

मुस्ताङको सदरमुकाम जोमसोमबाट चीनको सिमाना कोरलानाका जोड्ने एक सय १० किलोमिटर सडक दुई लेनको ग्राभेल बनाउन बेनी-जोमसोम-कोरला सडक आयोजनाले विसं २०७३/७४ देखि सातवटा खण्डमा ठेकामा लगाएको थियो। जोमसोम-कोरला सडकको छवटा प्याकेजको ७५ किलोमिटर सडक विस्तार, पर्खाल, नाली निर्माण, घुन्ती र ग्रेड सुधार गरी ग्राभेल गर्ने काम सकिएको छ। जोमसोम-कोरला सडक स्तरोन्नतिको लागि रु दुई अर्ब छ करोड विनियोजन भएको थियो।

रामबहादुर थापा

गण्डकी, २५ जेठ

कास्कीको पोखरा महानगरपालिका-३१ बेगनासका सूर्यप्रसाद लामिछाने मौरीपालनमा जोडिएको १८ वर्ष बित्यो।

विसं २०६३ मा दस हजारको लगानीमा दुईवटा घरबाट सुरु भएको उहाँको मौरीपालन व्यवसाय अहिले ‘बेगनास मौरीघार उद्योग’का रूपमा विस्तार भएको छ। सो उद्योगबाट घरसँगै मौरी, मह र मौरीजन्त्य सामग्री उत्पादन तथा बिक्री हुने गरेको छ। “मौरीको स्थानीय स्रोत केन्द्रका रूपमा उद्योगलाई विकास गरेका छौं, हालसम्म एक करोड बढी लगानी भइसकेको छ”, ४२ वर्षीय लामिछानेले भन्नुभयो, “उद्योगमा वार्षिक एक करोड बढीको कारोबार हुन्छ, भण्डै २४/२५ लाख जति आम्दानी छ।” उद्योगमा छ जनाले रोजगारी पाएका छन्। लामिछानेको परिवारका सदस्य पनि सोही व्यवसायमा तल्लिन छन्। कतै रोजगारी नपाएपछि २४ वर्षको उमेरमा मौरीपालनमा होमिनुभएका लामिछाने अहिले आफै रोजगारदाता बन्न सफल हुनुभएको हो। “यहाँ उत्पादित मौरीघार पूर्वमा सिन्धुलीदेखि देशका विभिन्न जिल्ला र सहरमा पुग्छ, धेरैजसो खपत गण्डकी प्रदेशभित्रै छ”, उहाँले भन्नुभयो, “कुनै याममा त गोलासहितको मौरीघारको माग पुऱ्याउने धौधौ हुन्छ, मौरीपालन व्यवसायबाट

म सन्तुष्ट छु, उद्योगको कामले एकछिन फुसद हुँदैन।”

मौरीसहितको आधुनिक धारको बजार मुल्य रु १० हजार र घरको मात्र रु चार हजार तोकिएको उहाँले जानकारी दिनुभयो। “गोलासहित वर्षमा १२ सय जति घर उत्पादन र बिक्री हुँदै आएको छ, किसानहरूबाट घर लिने र त्यसको सट्टा किसानलाई मौरीको गोला पनि दिने गरिएको छ”, उहाँले भन्नुभयो। मह मात्रै बेचेर वर्षमा रु. आठदेखि दस लाखसम्म जति कमाइ हुने गरेको लामिछानेले सुनाउनुभयो।

उद्योगबाट प्रतिकिलो रु. एक हजार पाँच सयमा मह बिक्री हुने गरेको छ। स्वस्थ र स्वादिलो भएकाले महको माग बढी हुने गरेको उहाँको भनाइ छ। उहाँका अनुसार उद्योगमा अहिले तीन सय ५० घर मौरी छन्। वार्षिक १२ सय देखि १५ सय किलोसम्म मह उत्पादन हुँदै आएको छ। मौसम अनुकूल पर्दा मह उत्पादन अझ बढ्ने गरेको उहाँको भनाइ छ। वर्षको दुई याममा मह उत्पादन

हुन्छ। उद्योगबाट मौरीपालनका लागि आवश्यक पञ्जा, भोला, टोपीलगायत सामग्री पनि बेच्ने गरिएको छ। लामिछानेले स्थानीय सेरेना जातको मौरीपालन गर्दै आउनुभएको छ। स्वस्थ मह उत्पादनदेखि वातावरणीय सन्तुलन कायम राख्न पनि सेरेना जातको मौरी उत्कृष्ट मानिने उहाँको भनाइ छ।

स्याउका बिरुवामा परागशेचनका लागि मुस्ताङका स्याउ किसानले पनि सोही उद्योगबाट मौरी लगेका उहाँले बताउनुभयो। उहाँले मौरीपालन गर्न चाहने किसानलाई तालिम पनि दिनुहुन्छ। उत्कृष्ट मौरीपालक किसानका रूपमा उहाँ देशविदेशमा सम्मानित हुनुभएको छ। विसं २०७३ मा राष्ट्रिय युवा परिषद्ले रु ५० हजार नगदसहित उहाँलाई सम्मानित गरेको थियो। “सम्मान ग्रहणका लागि जापान पनि पुगें”, उहाँले भन्नुभयो, “महसम्बन्धी सम्मेलनमा भाग लिने अमेरिकालगायत युरोपका विभिन्न देश घुम्ने अवसर पाएँ।”

मौरीलाई शरीरमा राखेर पनि उहाँ बेलाबेलामा चर्चामा आउने गर्नुभएको छ। उहाँको उद्योगले गत वर्ष मह खाने प्रतियोगिता पनि आयोजना गरेको थियो।

‘बे ग ना स मौरीघार उद्योग’ नमुना मौरी स्रोत केन्द्रका रूपमा विकास हुँदै गएको पोखरा महानगरपालिकाका कृषि महाशाखाप्रमुखमनोहर कडरियाले बताउनुभयो। “महानगरले पनि किसानलाई उहाँकै उद्योगबाट घर उपलब्ध गराउँदै आएको छ, यही स्रोत केन्द्र भएपछि अन्यत्रबाट ल्याउनुपर्ने बाध्यता हटेको छ”, उहाँले भन्नुभयो।

पुख कडरियाले मौरीपालनमा लाग्न चाहने किसानका लागि लामिछाने प्रेरणाको स्रोत रहेको बताउनुभयो। “उहाँ धेरै ठाउँमा पुरस्कृत र सम्मानित भइसक्नुभएको छ, उहाँ मौरीपालन सम्बन्धी तालिमका लागि पनि पोख्त हुनुहुन्छ”, प्रमुख कडरियाले भन्नुभयो, “मौरीपालन व्यवसाय प्रवर्द्धनका गतिविधिमा पनि उहाँको सक्रियता राम्रो छ।”

महानगरले विभिन्न वडालाई ‘मौरी पकेट क्षेत्र’ घोषणा गरेर धारलगायत मौरीजन्त्य सामग्रीमा किसानलाई अनुदान सहयोग गर्दै आएको उहाँको भनाइ छ। आधुनिक धारमा बढी र राम्रो मह उत्पादन हुने भएकाले मौरीपालनमा किसानको आकर्षण बढ्दै गएको प्रमुख कडरियाले बताउनुभयो।

चामे सडकमा जीर्ण काठेपुल हटाएर नयाँ बनाइँदै

पोखरापत्र संवाददाता

मनाङ, २५ जेठ

मनाङको डुम्रे-बैँसीसहर-चामे सडक माथिल्लो मनाङ, तिलिचो ताल, खाइसार, थोराङ्ला भञ्ज्याङ (थोराङ्ला पास) आवतजावत गर्न एकमात्र मार्ग हो।

सडक निर्माण भएको लामो समय भइसकेको छ तर यस सडकमा रहेका खोला, खोल्सी पार गर्न काठेपुलकै भर पर्नुपरेको छ। यी पुल पनि जीर्ण बन्दै गएपछि आवतजावतमा समस्या छ।

डुम्रे-बैँसीसहर-चामे सडक आयोजना कार्यालयका अनुसार सदरमुकाम चामेमा मात्रै चार ठाउँमा काठेपुल छन्। अरु बेला कामचले पनि वर्षायाममा भने जोखिमपूर्ण यात्रा गर्नुपरेको छ। चामे-१ तिमाङस्थित तिमाङखोलामा, चामे-२ स्थित स्याङ्खुखोला, चामे-४ स्थित दुईवटा घट्टेखोलामा काठेपुल नै आवतजावत गर्ने विकल्पका रूपमा छन्। आयोजना कार्यालयका सबइन्जिनियर सुमन अधिकारीले बर्खा लाग्न थालेपछि चामेको दुईवटा घट्टेखोलामा नयाँ काठेपुल निर्माणकार्य अगाडि बढाइएको बताउनुभयो। उहाँले भन्नुभयो, “पक्की मोटेबल पुल निर्माण गर्न समय लामो भएपछि वर्षातमा सहज बनाउने उद्देश्यले नयाँ काठेपुल बनाइरहेका छौं।” काठेपुल हटाएर पक्की पुल निर्माण गर्न विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (डिपआर)का लागि सम्झौता

भएको उहाँले जानकारी दिनुभयो। “यस सडकखण्डअन्तर्गत १५ वटा पुल निर्माणका लागि डिपिआर भएको छ। बजेट प्राप्त भएपछि बोलपत्र आव्हान गरी काम अगाडि बढाउने तयारी छ। त्यसपछि काठेपुल विस्थापन हुनेछन्”, अधिकारीले अगाडि भन्नुभयो। चामे गाउँपालिकाका अध्यक्ष लोकेन्द्रबहादुर घलेले दीर्घकालीनरूपमा समस्या समाधान हुने गरी पक्की पुल निर्माणका लागि आयोजनासँग पटकपटक समन्वय गरिएको बताउनुभयो। “हरेक वर्ष बर्खा लागेपछि काठका पुल बाढीले बगाएर आवतजावत नै रोकिने समस्या हुन्छ। एउटा काठेपुल निर्माणका लागि वर्षेनी रु पाँच/सात लाख खर्च गर्नुभन्दा छिटो पक्की पुल बनाउनुपर्छ भनेर हामीले पटकपटक आग्रह गरिसकेका छौं।

समयमै पुल बनेमा अन्य ठाउँमा उपयोग हुने बजेट काठेपुललाई छुट्याउनुपर्ने बाध्यता हट्यो नि। त्यसैले आयोजनाले यसमा यथाशीघ्र पहलकदमी लिन आवश्यक छ”, अध्यक्ष घलेको आग्रह छ। उहाँले पालिका एकलैले ठूला योजना पूरा गर्न नसक्ने भएकाले सङ्घ र प्रदेश सरकारले समस्या समाधान गर्नुपर्छ भनेर छलफल तथा समन्वय भइरहेको बताउनुभयो। मनाङ पर्यटकीय क्षेत्रसमेत भएकाले यहाँ आउनेहरूले यही सडक प्रयोग

गर्दछन् सडकमा काठेपुलमात्रै हुँदा सवारीसाधन आवतजावतमा कठिनाइ छ। सडक खण्डका नौवटा काठेपुलको यात्रा गरेर भएपछि बोलपत्र आव्हान गरी काम अगाडि बढाउने तयारी छ। त्यसपछि काठेपुल विस्थापन हुनेछन्”, अधिकारीले अगाडि भन्नुभयो। चामे गाउँपालिकाका अध्यक्ष लोकेन्द्रबहादुर घलेले दीर्घकालीनरूपमा समस्या समाधान हुने गरी पक्की पुल निर्माणका लागि आयोजनासँग पटकपटक समन्वय गरिएको बताउनुभयो। “हरेक वर्ष बर्खा लागेपछि काठका पुल बाढीले बगाएर आवतजावत नै रोकिने समस्या हुन्छ। एउटा काठेपुल निर्माणका लागि वर्षेनी रु पाँच/सात लाख खर्च गर्नुभन्दा छिटो पक्की पुल बनाउनुपर्छ भनेर हामीले पटकपटक आग्रह गरिसकेका छौं।

प्रमुख जिल्ला अधिकारी (प्रजिअ) सुवासकुमार लामिछानेले यही समस्या समाधानका लागि सडक आयोजनासँग पुल निर्माणबारे छलफल गरी पुल निर्माणकार्य अगाडि बढेको बताउनुभयो। पर्यटकीय क्षेत्रमा नै पुलको अभाव हुँदा हुने जोखिमलाई मध्यनजर गरी पुल निर्माणलाई प्राथमिकतामा राख्न आग्रह गरिएअनुसार काम अगाडि बढेको उहाँले बताउनुभयो। “सधैँ काठेपुलबाट यात्रा गर्न सजिलो हुँदैन। यस विषयमा छलफल हुँदा पक्की पुल नबनेसम्म जीर्ण बनेका काठेपुल मर्मत गरेर समस्या समाधान गरिनुपर्छ भनेर केही काम अगाडि बढेका छन्”, प्रजिअ लामिछानेले भन्नुभयो। “पटकपटकछलफलपछिअहिले पुल निर्माणको काम भइरहेकाले यस वर्ष वर्षायाममा सहज यात्रा गर्न वातावरण बनेछ। पक्की पुलको काम पनि चाँडो अगाडि बढाउन आयोजनाले तयारी गरिरहेको बुझिएको छ, त्यसपछि मात्र समस्याको दीर्घकालीन समाधान हुनेछ।”

रासस

लमजुङ, २५ जेठ

ऐतिहासिक पुरानोकोटगढी क्षेत्र पर्यटकको रोजाइमा पर्न थालेको छ। बैँसीसहर नगरपालिका-४ मा रहेको यस पुरानोकोटगढी तथा शान्ति स्तूप र दृश्यावलोकन स्तम्भ यतिबेला पर्यटकको रोजाइ बन्न थालेको हो।

यहाँ नेपालका बाइसे-चौबिसे राजाको पालामा बनेको पुरानोकोटगढी रहेको सो क्षेत्रमा निर्माण भएको उक्त संरचना हेर्न तथा सो क्षेत्रबाट विभिन्न स्थान तथा प्राकृतिक दृश्य हेर्नका लागि यतिबेला सो क्षेत्रले पर्यटक लोभ्याइरहेको छ। स्थानीय कविन्द्र गुरुङले यहाँ पर्यटकका लागि उपयुक्त स्थान र इतिहासको संरचना हेर्नका लागि राम्रो ठाउँ भएकाले पनि पर्यटक लोभिने गरेको बताउनुभयो। दैनिक दुई सय जनाको हाराहारीमा पर्यटक

पर्यटक लोभ्याउँदै पुरानोकोट गढी

आउने र शुक्रबार तथा बिदाको समयमा दोब्बर पर्यटक आगमन हुने गरेको उहाँको भनाइ छ। नेपालका विभिन्न जिल्लादेखि पर्यटक उक्त स्थानमा आउने गरेका छन्। सो स्थानमा बैँसीसहर-३ काउँलेपानी घरवासमा आउने पर्यटकसमेत बेलुका घरवासमा बसेर बिहानै उक्त स्थानमा पुगेर फर्किने गरेको घरवास सञ्चालकसमेत रहेका स्थानीय गुरुङले बताउनुभयो।

यहाँ आउने पर्यटक अवलोकन गर्नुका साथै, सेल्फी खिच्ने, फोटो खिच्ने, टिकटक बनाउने, भिडियो बनाउँदै रमाउने गर्दछन्। यहाँ नेपाल सरकार संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय र नगरपालिकाको संयुक्त लगानीमा गत वर्ष शान्ति स्तूप तथा दृश्यावलोकन स्तम्भ निर्माण सम्पन्न भएपछि पर्यटकको चहलपहल हुन थालेको हो। सो आँधि नेपालका बाइसे-चौबिसे राजाको पालामा

बनेको पुरानोकोटगढीबाट विभिन्न प्राकृतिक दृश्य देखिने भए पनि पर्यटक आगमन भने हुन सकेको थिएनन्। नगरपालिकाका अनुसार एक करोड ४९ लाख नगरपालिका र रु दुई करोड ७७ लाख पर्यटन मन्त्रालयको गरी रु चार करोड २६ बेलुका घरवासमा बसेर बिहानै उक्त स्थानमा पुगेर फर्किने गरेको घरवास सञ्चालकसमेत रहेका स्थानीय गुरुङले बताउनुभयो।

यहाँ आउने पर्यटक अवलोकन गर्नुका साथै, सेल्फी खिच्ने, फोटो खिच्ने, टिकटक बनाउने, भिडियो बनाउँदै रमाउने गर्दछन्। यहाँ नेपाल सरकार संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय र नगरपालिकाको संयुक्त लगानीमा गत वर्ष शान्ति स्तूप तथा दृश्यावलोकन स्तम्भ निर्माण सम्पन्न भएपछि पर्यटकको चहलपहल हुन थालेको हो। सो आँधि नेपालका बाइसे-चौबिसे राजाको पालामा

रहेको छ। पुरानोकोटगढी यतिबेला भन्नाश अवस्थामा रहेको छ। शाह राजाको पुरानोकोटगढी रहेकाले यो स्थान विशेष महत्वपूर्ण भएकाले यसको प्रचारप्रसार गर्न तथा पर्यटक आकर्षित गर्नका लागि समेत स्तूप तथा दृश्यावलोकन स्तम्भले मद्दत पुगेको नगर प्रमुख गुमानसिंह अर्यालले बताउनुभयो।

शान्ति स्तूप विशेष गरी बौद्ध धर्मलम्बीको आस्थासँग जोडिएको भए पनि सबैको आस्था तथा गन्तव्य बनेको छ। यस संरचनाको क्षेत्रफल दुई सय ८२ स्क्वायर मिटर रहेको बताइएको छ। सो स्तूप तथा दृश्यावलोकन स्तम्भसम्मै पुग्नलाई रु २१ लाख खर्च गरेर नगरपालिकाले सडकसमेत निर्माण गरेको छ। बैँसीसहर बजारदेखि लमजुङ दरबार, काउँलेपानी घरवास हुँदै सो स्थानमा पुग्न सकिन्छ। बैँसीसहरबाट १६ किलोमिटरको दूरीमा स्तम्भ रहेको छ।